

Mislukt beroep op gelijkheidsbeginsel

De Hoge Raad heeft in april een uitspraak gedaan in de zaak over de btw-correctie voor privégebruik van de auto. Rechtbank Haarlem en in hoger beroep Hof Amsterdam oordeelden dat in de regelgeving ten onrechte een onderscheid werd gemaakt tussen milieuvriendelijke en minder milieuvriendelijke auto's. De Hoge Raad bevestigt in feite het beroep op het gelijkheidsbeginsel, zonder dat de ondernemer er wat aan heeft: het begunstigende beleid voor zuinige auto's kan volgens ons hoogste rechtscollege niet door de beugel.

Een ondernemer kan in principe de btw op autokosten niet aftrekken voor zover de auto's voor privédoeleinden van zijn werknemers of van de ondernemer zelf worden gebruikt. Als praktische regeling keurde de staatssecretaris van Financiën van 1 januari 2008 tot 1 juli 2011 goed dat de btw-correctie voor het privégebruik op forfaitaire wijze plaatsvond door een koppeling te maken met de bijtelling voor de loon- en inkomstenbelasting. Door aan te sluiten bij de bijtelling voor de loon- en inkomstenbelasting was de btw-correctie voor het privégebruik in grote mate afhankelijk van de CO₂-uitstoot. Al naar gelang de CO₂-uitstoot van de auto bedraagt de bijtelling namelijk 25%, 20%, 14% of 0% en de btw-correctie derhalve 12% x bijtellingspercentage x de cataloguswaarde.

Door een beroep te doen op het gelijkheidsbeginsel zou iedere ondernemer voor het privégebruik van de auto een btw-correctie mogen toepassen uitgaande van een laag bijtellingspercentage (in dit geval 14%), ongeacht de CO₂-uitstoot van de auto. Er werden dan ook naar aanleiding van de uitspraken massaal bezwaarschriften ingediend tegen de correctie privégebruik auto en de wetgever paste per 1 juli 2011 heel snel de oude wetgeving aan voor een minder gunstige regeling.

Hoge Raad

Ook de Hoge Raad wijst een differentiatie in de hoogte van de btw-correctie op basis van de CO₂-uitstoot af. Het verschil in btw-correctie tussen milieuvriendelijke auto's en overige auto's is in strijd met het gelijkheidsbeginsel en voor deze ongelijke behandeling bestaat binnen de heffing van btw geen rechtvaardigheidsgrond. Hieruit kan volgens de Hoge Raad echter niet worden afgeleid dat voor alle auto's een beroep kan worden gedaan op het lagere forfait voor milieuvriendelijke auto's. Dit zou volgens de Hoge Raad namelijk leiden tot een nog omvangrijkere inbreuk op de Europese btw-regelgeving. Tevens zou het honoreren van het gelijkheidsbeginsel in strijd zijn met de milieudoelstellingen van de regeling. Ten slotte oordeelt de Hoge Raad dat vanwege de strijdigheid met het gelijkheidsbeginsel de ongeoorloofde begunstigende regeling voor milieuvriendelijke auto's spoedig gestaakt diende te worden. Daaraan

heeft de wetgever voldaan door de regeling met ingang van 1 juli 2011 af te schaffen en te vervangen door een andere. Kortom de uitspraak van de Hoge Raad luidt eigenlijk: 'U hebt gelijk, maar u krijgt van mij geen gelijk'. Ondanks dat sprake is van een ongeoorloofde begunstiging van bepaalde ondernemers (lager forfait voor ondernemers met milieuvriendelijke auto's dan voor ondernemers met een minder milieuvriendelijke auto), brengt het gelijkheidsbeginsel niet mee dat andere ondernemers dit lagere forfait ook mogen toepassen. Een verassend einde voor de ingediende bezwaarschriften tegen de btw-correctie privégebruik auto.

Hoe nu verder?

Ondernemers die bezwaar gemaakt hebben tegen de aangegeven btw-correctie privégebruik auto over de jaren 2008, 2009, 2010 en het eerste half jaar van 2011 zien met deze uitspraak dat hun kans op een teruggaaf van btw sterk verminderd is. Veel van die bezwaren zijn collectief via de adviseur ingediend. Op basis van het collectief ingediend bezwaar lopen er nog diverse procedures.

In deze procedures wordt voor de periode voor 1 juli 2011 onder andere het neutraliteitsbeginsel aangevoerd. Ook wordt als onderbouwing van het bezwaar aangegeven dat men op basis van een goedkeuring btw kan corrigeren met toepassing van de statistische methode. Bij de statistische methode wordt 26% of 27% (afhankelijk van het jaar) van de daadwerkelijke voorbelasting gecorrigeerd. Deze methode is meestal voordeliger dan toepassing van het forfait voor niet-milieuvriendelijke auto's (12% van 25% van de catalogusprijs). Het duurt nog zeker meer dan een jaar voordat deze collectieve procedures zijn afgerond. Tot die tijd kunnen de collectief ingediende bezwaren niet worden afgewikkeld.

Vanaf 1 juli 2011 is goedgekeurd dat de btw-correctie wordt berekend op 2,7% van de catalogusprijs. Ook tegen deze regelgeving is collectief bezwaar ingediend en lopen nog procedures. Het arrest van de Hoge Raad heeft geen invloed op deze bezwaren.

Het blijft dan ook zinvol om in 2014 weer tijdig bezwaar te maken tegen de btw-correctie voor het privégebruik van de auto over 2013. ■

Bron: HR 12-04-2013, 12/01372 (LJN: BX9444); Hof Amsterdam 23-02-2012, nr. 11/00539 (LJN: BV6981); Rb. Haarlem 1-06-2011, nr. 09/3866 (LJN: BQ8237)